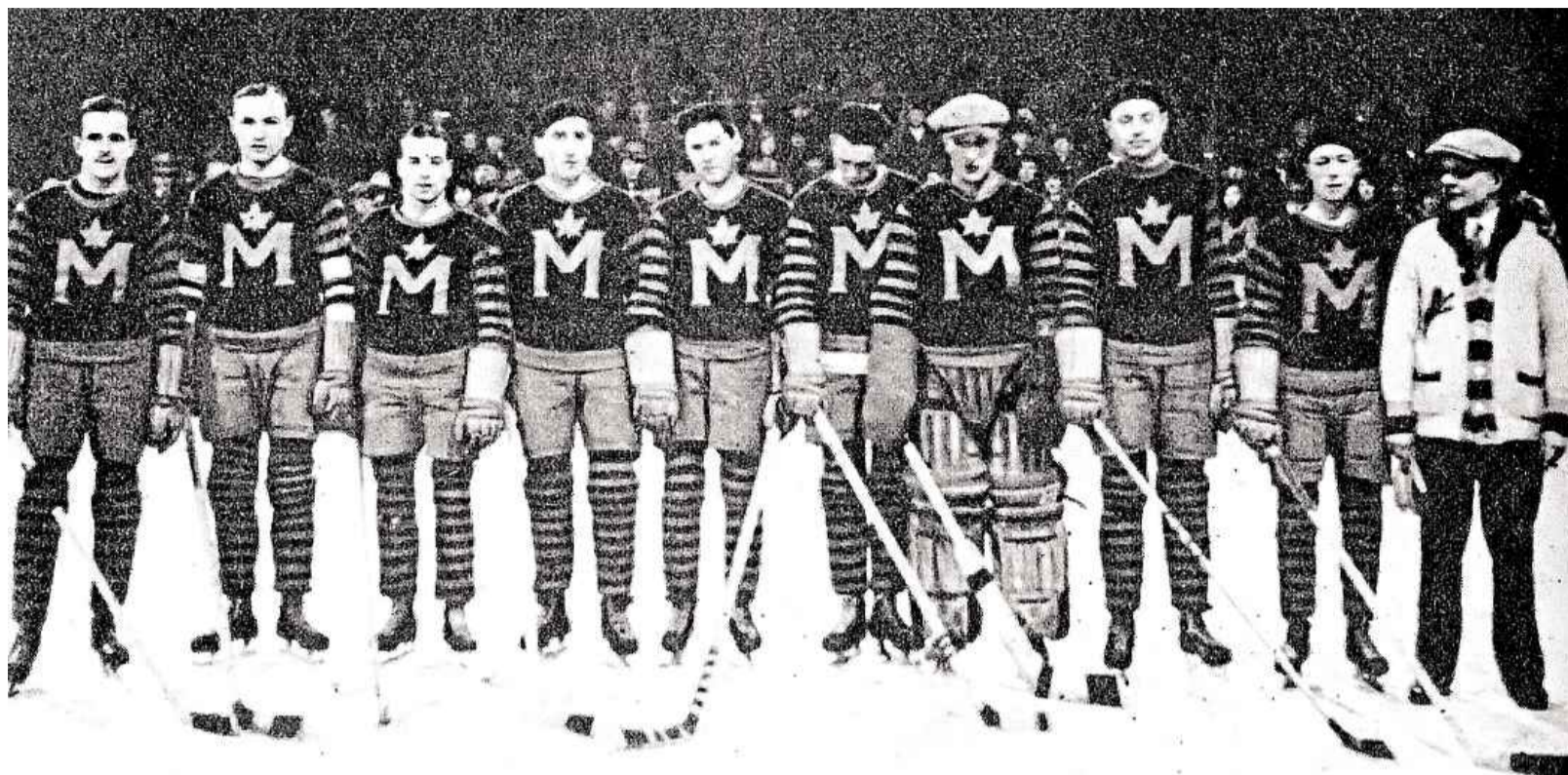

Pondělí: Český ležák | Cortés | Short Úterý: Šachy | Politika na ulici | Rezonance Středa: Česká báseň | Retro týden | Terra incognita Čtvrtek: Čekstajl | Geocaching | Sportovní postřeh Pátek: Jazykové okénko | Kalendář hrdinů | Ekopohled

Retro: Kanadáné krtí umělý led na Štvanici

Před 85 lety se odehrál v Československu první hokejový zápas na jiné než přírodní ledové ploše. Zimní stadion na pražské Štvanici sice nebyl ještě zcela hotov, ale to nebránilo tomu, aby tu 17. ledna 1931 proti sobě nastoupily týmy LTC Praha a Manitoba University Graduates z Kanády (na snímku před utkáním). Zápas skončil vítězstvím zámořských hokejistů 2:0. Od té doby hostila Štvanice čtyři světové šampionáty, naposledy v roce 1959. Dnes se nám může o slavném ostrovním stadionu leda zdát. V roce 2011 byl pro ostudný havarijní stav zdemolován... REPRO LN

Dvě básně z nedávna

O co jde

Svět jsem zdědil Život fasuju
Tak co
Všude samé ploty
Půjde o to postavit svůj
A za ním umaštalovat
hříbě štěstí
Plot už mám
neprodyšný jako krtek
z hrobu do hrobu
Mám i lapavou uzdu
Tak vzhůru za hříbětem
Kde je pastvisko
Kde jeho napajedlo
ať se bezdechý přioplížím
a obkročmo znásilním hříběcí
pannu
Uši mám vyposlouchané
Ale ani kopytko hříběte štěstí
ani skvrna jeho pstružního boku
Co teď Zauzdít šimla
houpacího
Osedlat třínohou klisničku
dřív než se odkulhá do buřtů

Deset kleteb

Ať říkají tvému čelu jiné než
tvým zádům
Ať se z kolemjdoucích stanou
natebeslepi
Ať se kameny schoulí a lidé
ztichnou kamkoli vejdeš
Ať ti ženy nedávají ozvěnu
Ať při pravém lituješ levého
kroku
Ať po sobě nepřechteš
Ať se ti znelíbí vlastní tvář
Ať neutišitelně zesmutníš
Ať se ti vyhne láska
Ať nepoznáš co je těšení

Miloš Horanský

Poeta doctus a divadelní režisér

Narodil se jako syn berního úředníka. Rané dětství prožil na západním Slovensku, po vzniku slovenského státu se rodina přestěhovala do Kroměříže (1939), kde Horanský vychodil obecnou školu a gymnázium (maturoval roku 1950). V letech 1950–1954 studoval divadelní režii na DAMU v Praze a JAMU v Brně. V roce 1968 byl jedním ze zakladatelů a členem vedení Klubu angažovaných nestraníků. V letech 1970–1973 spolu s Fran-

ČESKÁ BÁSEŇ

tiškem Hrdličkou a Zdenou Bratřovskou spoluvytvářel experimentální Bílé divadlo. S výjimkou let 1968–1970, kdy byl ve svobodném povolání, pracoval jako režisér.

Horanský je poeta doctus, v jehož verších rezonuje jak lidová poezie barokizujícího typu, tak zejména poetika Františka Halase a Josefa Palivce. Navzdory jedinečnosti zážitku ze srpna 1968 má halasovskou inspiraci i protiokupační skladba *Ruce Goliášovy*. V roce 1990 vytvořil i časopisecky publikovaný pendant k této skladbě nazvaný *Ruce Davidovy*, v němž reflektoval revoluční události roku 1989. Píše literární kritiky, mj. i do těchto novin. (Slovník české literatury). red

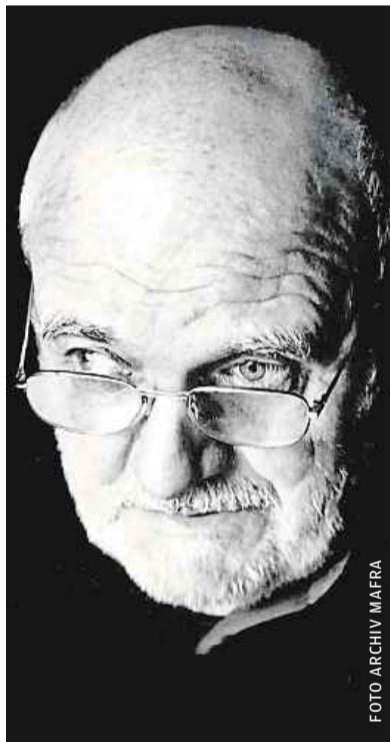

FOTO ARCHIV MAFRA

Důstojný pidiportrét krále Španělska

LEONA ŠLAJCHRTOVÁ

Ocitne-li se člověk v úřadu městské rady katalánské Torredembarry, patrně si toho obrázku v vchodu ani nevšimne. Krčí se v koutě. Maličký portrét španělského krále Felipeho VI., jen o trochu větší než fotka do pasu. A tak to nemá být. Tedy alespoň podle státního žalobce, jenž před pár dny podal kvůli nevhodné velikosti či spíše „malosti“ podobizny iberského panovníka legální stížnost na katalánské radní.

Felipeho pidiportrét zlobí místní úřad od loňského října. Návrh na výměnu klasického obrazu za menší navrhli radní z proodtrženecké strany CUP, které podpořili kolegové z většiny ostatních stran, samozřejmě vyjma konzervativních lidovců. Radní se nyní brání, že neporušili žádný zákon. Vystavit portrét panovníka v úředních místnostech je v zemi povinné od roku 1986, nikde se ale nepíše, jak velký musí být, hájil radní jeden z nich – Luis Sune, jehož citovala agentura EFE.

TERRA INCOGNITA

Platí jediné pravidlo – podobizna nesmí být menší než vyobrazení regionálního lídra té které ze sedmnácti španělských autonomií. A to Katalánští dodrželi. Až do soboty visel vedle krále i „známkový portrét“ bývalého předsedy katalánské vlády Artura Mase. Tento týden ho nahradil nový šéf – Carlos Puigdemont.

Vlastně vcelku úsměvný „zabomyší“ případ z patnáctitisícového městečka u středomořského pobřeží ukazuje, jak citlivé je na severu Španělska téma nezávislosti. Separatistické tendence v uplynulých letech v Katalánsku výrazně posílily. Ostatní radní z Torredembarry nebyli první, koho v oblasti otravovala připomínka Madridu a centrální vlády. Inspirovat se mohli ve městě Gallifa, kde tamní vedení před pěti lety vyvěsilo nad vchodem do úřadu (rovněž) povinnou španělskou vlajku – ovšem zvláštní žínky. Madrid, který horko těžko lepí novou vládu po prosincových volbách, se však příliš nesměje. Puigdemont o víkendů slíbil, že se o samostatnost Katalánska zasadí, i kdyby ji měl vyhlásit jednostranně. Nic jiného mu asi ani nezbyde, Madrid se průmyslového srdce země sotva vzdá.

POZITIVNÍ ZPRÁVY

Sbírka pomáhá zachránit rotundu sv. Václava

V rotundě sv. Václava na pražské Malé Straně začínají pracovat restaurátoři. Budou obnovovat románské zdi a vstup do rotundy propojí s nově zbudovanou ocelovou lávkou. Později se budou vyrábět a osazovat repliky románské keramické dlažby z 11. století, jejíž fragment se našel pod podlahou. Rotunda, která byla více než 300 let považována za ztracenou, byla objevena před 12 lety

při rekonstrukci budovy Matematicko-fyzikální fakulty UK.

Cílem projektu je nejen záchrana rotundy, ale i její zpřístupnění veřejnosti. Zda se to podaří, bude záležet i na výši sponzorských darů. Lidé již přispěli částkou téměř 1,6 milionu korun. Aby byl objekt zpřístupněn, je třeba 2,4 milionu Kč.

Více o projektu najdete na <http://www.nase-rotunda.cz>.

Pozitivní zprávy zasílejte na adresu: www.pozitivnizpravy@lidovky.cz

Fragment unikátní románské keramické dlažby z 11. století

FOTO ARCHIV

POSLEDNÍ SLOVO

Vedoucí úloha Facebooku

Tak ono je pochopitelně příjemné pozorovat popuzené fňukání konvičkovců nad tím, že jim Facebook smazal kmenovou stránku s více než sto šedesáti tisíci odběrateli, bohatýrsky usazovat exministra Langeru, který přispěl islamofofóbiu na pomoc až komediálně chlapáckým způsobem („Pane Zuckerbergu, dovolte mi položit otázku“ otevírá svůj status dramaticky, jako kdyby chtěl pokračovat „půjďte se mnou, prosím, ven?“), a všeobecně školit zručí xenofoby o tom, že Facebook je holt soukromá firma, že mít u ní propagační stránku není náročné, že se musíme všichni řídit jeho pravidly a – jak poznamenává Michal Zlatkovský z Respektu – „i kdyby se Facebook rozhodl, že tu nesmí být žádná stránka o poníci, nebo žádné fotky marmelády, nemůžeme s tím dělat vůbec nic“.

A to je právě ta otázka, jestli nemůžeme. Je tady firma, která si (samozřejmě svojí zásluhou) vydobyla tak dominantní postavení, že se bez ní velká část celosvětové populace v mnoha oblastech života prostě neobejde. Tvrdit, že je tedy možné její služby nepoužívat, jste-li nespokojeni s podmínkami, za nichž jsou poskytovány, je imbecilní. Jistě je možné propagovat svoje zboží například tím, že budete autem objíždět ulice a vychvalovat ho z okénka megafonem, ale dopadnete jako Menšík v Láskách mezi kapkami deště. Facebook je monopol a my jsme mu vydáni na milost a nemilost. A s jeho chováním a zmiňovanými pravidly používání se můžeme spokojit jen těžko. Na Facebooku má absolutní moc anonymní komise, která trestá uživatele na základě anonymního bonzáctví. Za něco flastr dostanete, za něco ne,

za něco je velký trest, za něco malý, podle čeho se kdo a jak rozhoduje, to nikdo neví. Inu, soukromá firma, ta nemusí nic říkat. Dnes zrušila stránku hnutí Islám v ČR nechceme, dobře, ale před pár lety to byla stránka občanského sdružení Žít Brno na základě udání z kanceláře brněnského magistrátu. Každý druhý aktivní uživatel, jemuž se podaří někoho popudit, už má za sebou měsíc bez možnosti komentovat názory jiných či psát své vlastní statusy. Jistě, život tím nekončí, aspoň má člověk čas na rodinu a koničky, ale nezapomínejme, že Facebook jako místo pro komunikaci částečně nahradil komunikaci v prostoru reálném. A tak si představme, jakou míru svobody a jistoty bychom cítili v zemi, ve které by stačilo, že nás nějaký Bretschneider odposlechne od vedlejšího stolu a nahlásí, a už by nás anonymní strážci

pravidel za trest odvěkli na měsíc na samotku, kde nebudeme smět s nikým promluvit. Je to zvláštní, Facebook je sice americká soukromá firma, zrozená z prostředí hackerů a elitních vysokých škol, ale ke svým uživatelům se chová jako nějaký umyšlený totalitní státec vzor ČSSR, rok 1981.

Ted ještě ne, ale časem určitě se budou muset uživatelé celého světa nějak postavit k faktu, že o jejich víně a trestu rozhoduje kdovikde kdovikdo, možná komise cenzorů bez tváře, možná robot, který potrestá každého, na něž se sejde dost udání.

TOMÁŠ BALDÝNSKÝ

Pondělí Neff

Úterý Putna

Středa Baldýnský

Čtvrtek Rejzek

Pátek Šustrová

Sobota Klíma